

JAWAPAN

BAB
8

Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis

PBD

8.1 Pengasasan Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis

1. (a) Kuala Sungai Merbok, Kedah
(b) Tun Dermadewa; Tun Perkasa
(c) nobat
(d) Sungai Mas
2. (a) Raja Sakti I
(b) Raja Bahar
(c) Long Yunus
(d) Che Siti Wan Kembang
(e) Puteri Saadong
(f) Sultan Muhammad II
3. (a) Masyarakat Minangkabau telah menetap di beberapa wilayah di Negeri Sembilan.
(b) Empat orang Penghulu Luak terdiri daripada Sungai Ujong, Jelebu, Johol dan Rembau telah menjemput seorang putera raja Minangkabau di Sumatera untuk dirajakan di Negeri Sembilan.
(c) Raja Minangkabau bersetuju untuk menghantar Raja Melewar sebagai pemerintah di Negeri Sembilan.
(d) Raja Melewar mengasaskan kerajaan Negeri Sembilan yang berpusat di Seri Menanti.
(e) Baginda memakai gelaran Yamtuan Seri Menanti dan mendapat pengiktirafan daripada pemerintah Kesultanan Johor Riau.
4. (a) Kedah
(b) Sultan Dhiawuddin Mukarram Shah II
(c) Kangar
(d) Kedah
(e) Syed Hussin Jamalullail
(f) Arau

Hubungan Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis dengan Negeri-negeri Melayu yang Lain

PBD

8.2 Melayu yang Lain

5. (a) Memperkuuh kedaulatan.
(b) Mendapatkan pengiktirafan kedaulatan kerajaan.
(c) Memelihara kestabilan dalam negeri.
(d) Memelihara kemakmuran negeri.
6. (a) (i) Hubungan terjalin disebabkan persamaan dalam aspek bahasa dan budaya.
(ii) Memudahkan interaksi antara kerajaan.
(iii) Bersikap toleransi dalam menerima amalan budaya kerajaan lain.
(b) (i) Perkongsian sempadan dengan kerajaan Melayu yang lain memudahkan perhubungan.
(ii) Sungai memainkan peranan sebagai laluan perhubungan yang dikongsi secara bersama-sama antara negeri.
(iii) Pembentukan pelabuhan di pinggir sungai menggalakkan lagi hubungan dengan negeri berjiran dan kuasa luar.
(c) (i) Hubungan antara kerajaan berlaku melalui penerimaan Islam oleh pemerintah.

- (ii) Hubungan antara kerajaan diperkuuh dalam kegiatan keagamaan dan peranan ulama.
(iii) Kehadiran penuntut dari pelbagai wilayah membolehkan perkongsian institusi pendidikan agama.

7. (a) Mengiktiraf kerajaan Melayu yang lain.
(b) Pada tahun 1775, Sultan Terengganu mengiktiraf kerajaan Kelantan yang disatukan oleh Long Yunus.
(c) Memberikan bantuan pertahanan kepada kerajaan lain.
(d) Pelantikan Long Gaffar dari kerajaan Reman sebagai Perdana Menteri Kelantan merangkap Panglima Perang telah membantu mengekalkan keamanan di Kelantan.
(e) Perkahwinan diraja.
(f) Raja Syed Hussin, Raja Perlis berkahwin dengan Tengku Nor Asiah, cucunda kepada Sultan Abdullah Mukarram Shah, Sultan Kedah ke-20.
8. (a) Terengganu
(b) Melaka
(c) Perlis; Kedah
9. (a) Pangkalan Lembah Bujang, Pangkalan Kuala Merbok terletak di Sungai Merbok dan Pangkalan Kuala Muda di Sungai Muda.
(b) Kedah memperdagangkan beras, garam, damar, kapur barus dan emas urai, manakala gading dan gajah bagi perdagangan entrepotnya.
(c) Pangkalan Galoh dibina di Sungai Kelantan.
(d) Kelantan memperdagangkan emas.
(e) Pangkalan terletak di Sungai Linggi.
(f) Negeri Sembilan memperdagangkan bijih timah, sirih, kayu gaharu dan kapur barus.
(g) Pelabuhan Kuala Perlis dibina di Sungai Perlis.
(h) Perlis memperdagangkan beras dan bijih timah.

10. Berdasarkan penilaian guru.

Power PT3

Bahagian A

1. B	2. D	3. C	4. D	5. C
6. D	7. B	8. C	9. D	10. A

Bahagian B

1. (a) – Mengasaskan Kota Bharu sebagai pusat pemerintahan kerajaan Kelantan (pada tahun 1844).
– Membina Istana Balai Besar (sebagai tempat pentadbiran kerajaan dan tempat baginda bersemayam).
– Menguatkuasakan undang-undang syarak.
– Berjaya memakmurkan Kelantan sebagai pusat perdagangan yang penting.
(b) – Menjamin keamanan negeri daripada campur tangan kuasa luar.
– Mewujudkan kestabilan dalam pemerintahan.
– Membolehkan Negeri Sembilan memperluas hubungan perdagangan dengan kerajaan lain.
(c) – Berwawasan
– Bersifat tanggungjawab
– Tegas dalam menjalankan tugas
– Adil dan saksama
– Tidak menyalahgunakan kuasa
(Mana-mana jawapan yang munasabah)

- 2.** (a) – Memperkuuh kedaulatan/ mempertahankan kedaulatan negeri.
 – Mendapatkan pengiktirafan.
 – Memelihara kestabilan dalam negeri.
 – Memelihara kemakmuran negeri.
(Pilih mana-mana tiga jawapan)
- (b) – Mengiktiraf kerajaan Melayu yang lain/ kerajaan yang lebih kecil.
 – Memberikan bantuan pertahanan/ ketenteraan.
 – Mengadakan perkahwinan diraja dengan kerajaan lain.
 (c) – Memberikan bantuan teknikal kepada negara lain.
 – Menganjurkan sukan/ rancangan kebudayaan bersama.
 – Menggalakkan kerjasama dua hala.
 – Mengadakan kerjasama ekonomi.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Bahagian C

- 1.** (a) Kerajaan Kedah
 – Memperdagangkan beras, garam, damar, kapur barus dan emas urai.
 – Pedagang dari Perak dan Melaka membawa barang dagangan seperti arang kayu, papan dan ikan kering.
- Kerajaan Kelantan
 – Memperdagangkan emas dan dikunjungi oleh pedagang dari dalam dan luar Kepulauan Melayu.
- Kerajaan Perlis
 – Memperdagangkan beras dan bijih timah dengan negeri jiran dan Siam.
- Kerajaan Negeri Sembilan
 – Memperdagangkan bijih timah, sirih, kayu gaharu dan kapur barus dengan Johor dan Melaka.
- [Mak. 6m]

- (b) – Tempat pengumpulan barang.
 – Mengendalikan kargo.
 – Menjana ekonomi negara.
 – Pengendalian penumpang.
 – Perlindungan kapal berlabuh.
 – Tempat membaiki kapal.
 – Tapak untuk pembangunan industri.
 – Komponen rangkaian pengangkutan.
 – Tempat persinggahan pada waktu kecemasan.
[Mak. 8m]
- (c) – Kemudahan teknologi yang canggih.
 – Sistem keselamatan yang tinggi.
 – Kemudahan pengangkutan.
 – Tempat penyimpanan barang yang besar.
 – Kawasan yang luas.
 – Infrastruktur yang lengkap.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Power KBAT

- (a) – Menghormati kerajaan lain.
 – Mengadakan lawatan.
 – Menganjurkan perkahwinan siasah.
 – Memberikan bantuan.
 – Sentiasa bertukar-tukar pendapat.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)
- (b) – Ekonomi negara akan lebih mampan.
 – Kestabilan politik/ tidak berlaku perperangan.
 – Menjadi medium bagi menyelesaikan konflik yang timbul.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)
- (c) – Tidak sompong/ tidak angkuh.
 – Mengutamakan kesejahteraan rakyat.
 – Mengutamakan ekonomi kerajaan.
 – Memantapkan pemerintahan/ kedaulatan kerajaan.
 – Menghormati negara jiran.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)